

Sygn. akt VIII U 1223/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2014 r. w Gliwicach

sprawy K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 14 kwietnia 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1223/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.04.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu K. P. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, że przyczyną odmowy przyznania żądanego świadczenia jest brak wykazania 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. ZUS wskazał nadto, że K. P. udokumentował w sumie 29 lat, 3 miesiące i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych. W szczególności organ rentowy nie uwzględnił pracy wykonywanej przez w/w w warunkach szczególnych od 1.09.1971 r. do 31.12.1998 r.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Skarżący wniósł o zmianę decyzji ZUS, poprzez przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych w charakterze mechanika napraw pojazdów samochodowych w kanale w pełnym wymiarze czasu pracy, którą wykonywał w związku ze swoim zatrudnieniem w okresie od 1.09.1971 r. do 30.04.2001 r. w zakładzie aktualnie funkcjonującym pod nazwą (...) S.A. W uzasadnieniu odwołujący podniósł,

że w/w zakład pracy nie dysponuje dokumentacją dotyczącą okresu zatrudnienia, gdy ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony urodził się (...) Odwołujący nie jest członkiem OFE i udowodnił ponad 25-letni staż okresów składkowych i nieskładkowych.

W dniu 19.03.2014 r. skarżący złożył wniosek o emeryturę w wieku emerytalnym niższym niż 65 lat.

W związku z podjęciem nauki w trzyletniej (...) Szkole Zawodowej dla Pracujących w zawodzie mechanik, odwołujący odbywał praktyki zawodowe na podstawie zawartej w dniu 14.08.1969 r. umowy o przyuczenie do zawodu zawartej przez skarżącego z Wojewódzkim Przedsiębiorstwem (...) w K.. Uczniowie tej placówki byli obowiązani przez trzy dni uczęszczać na zajęcia lekcyjne, natomiast pozostałe trzy dni (w tym soboty) odbywali praktyki w zakładzie pracy. W ostatnim roku nauki, uczniowie odbywali 6 miesięczny staż pracy na wszystkich wydziałach zakładu pracy, zapoznając się z ich specyfiką. W dniu 24.06.1972 r. ubezpieczony ukończył naukę w trzyletniej (...) Szkole Zawodowej dla Pracujących w zawodzie mechanik.

[dowody: świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej z dnia 24.06.1972 r., zaświadczenie o ukończeniu praktycznej nauki zawodu w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) ((...)) w K. z dnia 31.09.1972 r. (akta osobowe ubezpieczonego)]

Od 1.09.1972 r. ubezpieczony rozpoczął pracę na samodzielnym stanowisku mechanika samochodowego w (...) w K..

Następnie z dniem 24.10.1973r. ubezpieczony został zwolniony z uwagi na obowiązek odbycia czynnej służby wojskowej. W dniu 29.10.1975 r. zwrócił się z prośbą o przyjęcie do pracy, a po skierowaniu go 29.10.1975 r. na badania lekarskie, od 3.11.1975 r. został ponownie przyjęty do pracy w (...) w K., na stanowisku mechanika samochodowego.

[dowód: akta osobowe ubezpieczonego]

W okresie od 1.09.1972 r. do końca września 1983 r. (z wyłączeniem służby wojskowej”) skarżący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy naprawiał w kanałach remontowych autobusy, w 90% marki (...). Odwołujący zajmował się naprawą silników spalinowych, co z uwagi na konstrukcję naprawianych pojazdów, tj. usytuowanie silników pod podłogą musiało odbywać się z poziomu kanału remontowego, a nie „na poziomie o”. W ramach wykonywanych napraw skarżący m.in. wymieniał tłoki, tuleje, pierścienie, korbowody, głowice, wymieniał też olej. W razie konieczności wyremontowania silnika, wymontowywało się go, a następnie był naprawiany na warsztacie, gdzie skarżący nie pracował.

Ubezpieczony wymieniał także sprzęgła, co odbywało się w kanale remontowym z którego wychodził tylko po części zamienne z magazynu, a następnie montował sprzęgło w kanale.

W okresie od 1.09.1972 r. do końca września 1983 r. w zajezdni (...) z odwołującym współpracowali P. J., A. K. oraz K. M., którzy w związku ze swoim zatrudnieniem w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. uzyskali świadectwa pracy wykonywania w warunkach szczególnych.

[dowody: zeznania świadków w osobach P. J., A. K., K. M. i ubezpieczonego oraz akta rentowe tych świadków i ubezpieczonego]

Z dniem 1.10.1983 r. ubezpieczony został przeniesiony do zajezdni tramwajów w C. (obecnie (...) S.A. w C.), do działu transportu. Od tego momentu do 31.12.1998 r. odwołujący wykonywał swoje obowiązki na w/w zajezdni. Skarżący był pierwszym pracownikiem o kwalifikacjach mechanika. Dotychczas zatrudniano kierowców, którzy dokonywali

napraw samochodów po powrocie „z trasy”. W związku z zatrudnieniem w w/w zakładzie odwołujący od 1983 r. był brygadystą, podlegali mu m.in. kierowcy, operatorzy sprzętu dźwigu i ładowarki, mechanicy, elektrycy.

Na terenie zajezdni tramwajowej znajdował się mały warsztat oraz kanały remontowe, w których naprawiano tramwaje. Na potrzeby napraw samochodów użyczono jeden z tych kanałów pracownikom działu transportu.

Skarżący naprawiał samochody pogotowia technicznego, tj. J., Ikarusy, Stary i Ż.. Odwołujący wykonywał wszelkie naprawy tych pojazdów, tj. wymagające pracy w kanałach remontowych takie jak wymiana oleju, regulacja silnika oraz hamulców, ale też prace poza kanałem takie jak naprawa burt, wymiana kół. W razie konieczności zreperowania pojazdu ubezpieczonemu pomagał kierowca naprawianego pojazdu.

W zakresie kompetencji skarżącego leżały także czynności przeglądu samochodów ciężarowych w kanałach remontowych, co miało miejsce przed każdym wyjazdem tego pojazdu.

Do obowiązków skarżącego należała konserwacja urządzeń dźwigowych, polegająca m.in. na smarowaniu wszystkich urządzeń i wymianie oleju- wykonywana z kanału, „poziomu o” jak i z wysięgnika. Tak dokonywane przeglądy dźwigów trwały około 4 godziny i były dokonywane średnio co dwa tygodnie.

Skarżący odpowiadał w końcu za zaopatrzenie zajezdni w części niezbędne do dokonania napraw, tj. dzwonił do sklepów, wysyłał w celach z tym związanych kierowców, a w razie konieczności sam jechał po części samochodowe

W okresie spornym w zajezdni tramwajów brak było podziału na mechaników pracujących wyłącznie poza kanałami remontowymi i w kanałach remontowych.

[dowody: zeznania F. K., R. P. i ubezpieczonego, akta osobowe w/w świadków i ubezpieczonego]

W zaświadczeniu z dnia 3.02.2014 r., wystawionym przez (...) S.A. w C. stwierdzono, że odwołujący w związku ze swoim zatrudnieniem w okresie od 1.09.1969 r. do nadal był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu, w okresie od 1.09.1969 r. do 31.12.1998 r. na następujących stanowiskach:

- od 1.09.1969 r. do 31.08.1972 r. jako uczeń mechanik samochodowy,
- od 1.09.1972 r. do 28.02.1977 r. jako mechanik samochodowy,
- od 1.03.1977 r. do 30.04.2001 r. jako mechanik napraw pojazdów samochodowych.

Pracodawca ubezpieczonego nie wystawił mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych za sporny okres.

[dowód: zaświadczenie z dnia 3.02.2014 r., wystawione przez (...) S.A. w C. (akta organu rentowego)]

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę dla poczynienia rzetelnych ustaleń w sprawie. W szczególności za miarodajne w przedmiocie oceny rodzaju prac wykonywanych przez odwołującego w okresie spornym uznał Sąd zeznania świadków. I tak Sąd odtwarzając rzeczywisty charakter pracy świadczonej przez ubezpieczonego miał na uwadze za okres od 1.09.1971 r. do końca września 1983 r. zeznania świadków w osobach P. J., A. K., K. M., a za okres od 1.10.1983 r. do 31.12.1998 r. zeznania F. K., R. P., uznając, że zawierają informacje wiarygodne, a nadto znajdują swoje odzwierciedlenie w zgromadzonych w sprawie aktach osobowych przesłuchiwanych jak i samego skarżącego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści ust. 2 w/w przepisu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 w/w ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust. 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Jedyną okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawało rozstrzygnięcie, czy ubezpieczony udowodnił (na dzień 1.01.1999 r.) wymagany 15- letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił bowiem odwołującemu całego okresu zatrudnienia od 1.09.1971 r. do 31.12.1998 r. w charakterze mechanika wykonującego naprawy w kanałach remontowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu praca świadczona przez odwołującego w okresie spornym kwalifikuje się do zaliczenia do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych tylko w części. Mianowicie taki charakter pracy zdaniem Sądu przypisać należy czynnościom wykonywanym w związku z zatrudnieniem skarżącego od 1.09.1971 r. do 1.10.1983 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K...

Wykonywane przez ubezpieczonego prace są wymienione w wykazie A ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w dziale XIV wykazu A, pod poz. 16 jako „prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.”

Jak wynika z postępowania dowodowego w okresie od 1.09.1972 r. do 31.12.1983 r. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy naprawiał silniki spalinowe autobusów, głównie marki (...), co z przyczyn faktycznych, tj. usytuowania silników pod podłogą reperowanych pojazdów mogło być wykonywane tylko z poziomu kanałów remontowych. W ocenie Sądu tak świadczona praca mieści się w zakresie pojęcia prac wykonywanych w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r.

W tym momencie wskazać należy, że zaliczeniu do stażu prac wykonywanych w warunkach szczególnych nie podlega natomiast okres poprzedzający 1.09.1972 r. z uwagi na fakt, że wówczas skarżący jako uczeń odbywał praktyki w wymiarze 3 dni w tygodniu, co wskazuje, że nie wykonywał pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nadto odbywał 6-miesięczny staż pracy na wszystkich wydziałach zakładu pracy.

Sąd uznał również, że w drugiej części okresu spornego, tj. od momentu przejścia ubezpieczonego do zajezdni tramwajów, tj. od 1.10.1983 r. odwołujący nie wykonywał pracy mechanika w kanałach remontowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak bowiem ustalono w toku postępowania dowodowego skarżący podejmował wszelkiego rodzaju naprawy samochodów ciężarowych, także „pozakanałowe”, takie jak wymiana kół, naprawa burt. Odwołujący nadto będąc zatrudnionym w zajezdni tramwajowej wykonywał nie tylko naprawy pojazdów samochodowych, ale również przeglądy dźwigów - z różnych poziomów, tj. z kanału remontowego, ale też „poziomu o” i z wysięgnika- co trwało 4 godziny i było wykonywane średnio co najmniej raz na dwa tygodnie. W końcu skarżący był odpowiedzialny za tzw. „czynności zaopatrzenia” zajezdni w części samochodowe.

Z uwagi na powyższe nie sposób przyjąć, że odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych naprawiając pojazdy samochodowe, tym bardziej, że fakt dokonywania m.in. przeglądów dźwigów sam przyznał. Nie bez znaczenia pozostaje dla Sądu okoliczność wynikająca z zeznań świadków, tj. brak podziału na mechaników pracujących w kanałach i poza kanałem, która potwierdza nie jednorodny zakres obowiązków ubezpieczonego, podejmującego wszelkie czynności napraw, a nie tylko wykonywane „z poziomu kanału”.

Reasumując Sąd uznał, że ubezpieczony nie legitymuje się na dzień 1.01.1999 r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Mając na względzie powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

SSO Grażyna Łazowska